

sa men sterk

magazine voor relaties en partners van XONAR

najaar 2020

Hulp bij complexe
(v)echtscheidingen

—

Een andere kijk
op de wereld

—

Pilotproject
gezinsopname

—

Snellere actieve
inschatting ter plaatse
dankzij **integraal team**

**Renate
Dietvorst:**
Kinderrechten
centraler
stellen

In deze uitgave

Prangende vragen

"Kinderen hebben ook zelf rechten".

4

Complexe problemen

Hulp bij complexe (v)chtscheidingen.

12

Vrienden van XONAR

Dat kleine beetje extra.

7

Innovatie

Hulpverlening in tijden van corona.

10

Feiten en Cijfers

Pleegzorg: Nederland en Limburg.

14

Sterker

Een andere kijk op de wereld.

16

Acute zaak

Pilotproject gezinsopname.

20

Partners

Snellere actieve inschatting ter plaatse dankzij integraal team.

24

Concept, redactie, ontwerp

Zuiderlicht i.s.m. XONAR

Fotografie

Philip Driessen, XONAR, Getty Images, Shutterstock

Drukker

Andi Smart Print Solutions

Hoofdkantoor XONAR

Randwycksingel 35, 6229 EG Maastricht
Telefoon 043 - 604 55 55

Know how

CLAS: een bewezen methodiek.

22

Nieuw thuis

In dit gezinshuis mag ieder kind gewoon kind zijn.

26

Mooi werk

Trots op jezelf.

28

Samen met passie ondernemen

Voorwoord

De afgelopen periode hebben we ook binnen XONAR alle zeilen moeten bijzetten om onze hulp in de coronacrisis te continueren. Ik ben onder de indruk geraakt van de passie en betrokkenheid waarmee onze medewerkers dat hebben gedaan. We hebben samen gezocht naar digitale oplossingen om onze hulp voort te zetten. Dat vereiste ondernemerschap, soms ook letterlijk uit onze comfortzone stappen. Maar vanuit onze drive om het verschil te maken, zijn we erin geslaagd snel te schakelen. Met trots kan ik vermelden dat we de continuïteit van onze hulpverlening hebben kunnen garanderen. Hoewel we diverse maatregelen hebben moeten nemen wat betreft bezoek, zijn al onze groepen open gebleven.

Onder de indruk ben ik ook geraakt van de veerkracht van de jeugdigen, vrouwen en de gezinnen die wij begeleiden en behandelen. Het wegvallen van face-to-face contacten zorgde voor uitdagingen en in veel gezinnen werd door corona meer stress, spanning en onzekerheid ervaren. Desondanks zijn we erin geslaagd om samen het hoofd te bieden aan de uitdagingen waar corona ons voor stelt.

In dit nummer van Samen Sterk treft u onder andere verhalen aan over onze hulp tijdens corona. We zijn ervan overtuigd dat we samen door deze periode heen komen.

Eric Starmans

Raad van Bestuur XONAR

A portrait of Renate Dietvorst, a blonde woman with her arms crossed, wearing a black blazer. She is looking slightly to the right with a gentle smile. The background is a blurred outdoor setting with a building and a fence.

“Scholen zijn, naast ouders, de belangrijkste actoren in het grootbrengen van een gezonde generatie.”

10 vragen aan **Renate Dietvorst**, zij onderzoekt het recht op gezondheid van kinderen en de rol van scholen daarin

1 /

Wat zijn de universele rechten van het kind?

De universele rechten van het kind is een lange lijst van rechten speciaal voor kinderen die is vastgelegd in het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. De samenleving moet met deze rechten rekening houden. In totaal gaat het om 54 artikelen.

2 /

Waarom is dit verdrag met rechten belangrijk?

Een kind zit in een heel kwetsbare afhankelijkheidssituatie; zowel met zijn ouders als met andere actoren in de samenleving. Denk aan de overheid en scholen. Een kind kan zelf zijn rechten vaak niet te gelde maken of is daarbij afhankelijk van anderen. Door het verdrag is het kindbeeld, de manier waarop men naar kinderen kijkt, veranderd. Het afspreken en opschrijven van de rechten laat zien dat het belangrijk is; dat kinderen niet alleen maar afhankelijk zijn van hun ouders maar ook zélf rechten hebben. Dat maakt het kindbeeld sterker.

3 /

Wat heb jij precies onderzocht?

Ik ben vooral bezig met de preventiekant en heb in dat licht onderzoek gedaan naar de preventie van leefstijlgerelateerde ziekten en de rol die het verdrag daarin speelt. Daarbij kun je denken aan ziekten als obesitas en diabetes, die ook bij kinderen steeds vaker voorkomen. Dat is geen goede ontwikkeling want zij zijn de nieuwe generatie volwassenen die straks de arbeidsmarkt op moeten en ook weer aan hún kinderen het goede voorbeeld moeten geven. Mijn stelling is dat scholen, naast ouders, de belangrijkste actoren zijn in het grootbrengen van een gezonde generatie. Vooral als het gaat om preventie. Het project 'de gezonde basisschool van de toekomst' is hierin een mooi voorbeeld waar de preventie van leefstijlgerelateerde ziekten centraal wordt gesteld in de schoolomgeving. Dat betrek ik dan ook in mijn onderzoek.

4 /

Welke belangen spelen er rondom preventie?

Als je preventief bezig wilt zijn, iets wilt doen met kinderrechten en ervoor wilt zorgen dat de schoolomgeving zorgt voor die nieuwe gezonde generatie dan krijg je te maken met een aantal belangen. Ouders kunnen zeggen "Het is mijn kind, ik bepaal zelf wel wat mijn kind eet". Voor de leerkracht betekent het dat deze nog beter op voorbeeldgedrag moet letten. En dan heb je ook nog de belangen van de overheid: wat moet de overheid doen om de gezonde ontwikkeling van het kind te realiseren? Je krijgt altijd een spanningsveld tussen die verschillende actoren. Al denk ik dat geen enkele ouder het oneens is met een gezonde ontwikkeling van zijn kind. De vraag is dan alleen: wie moet precies wat doen in het kader van de leefstijlpreventie van kinderen?

5 /

Kunnen scholen dit er wel bij hebben?

Ik kijk puur vanuit het juridisch perspectief en zie dan wel een grotere rol voor scholen weggelegd om iets te doen met de gezondheid van het kind. Ik zie de school als een maatschappelijke instelling, die midden in de samenleving staat en daarom juist dit soort dingen zou moeten trekken. Ik denk overigens dat er op scholen niet eens zo veel hoeft te veranderen om preventief iets te doen voor de gezonde generatie.

6 /

Wat zouden ze dan kunnen doen?

In Schotland heb ik mooie dingen gezien. Bij wet zijn daar alle scholen tot gezonde scholen gemaakt. Alle scholen moeten minimaal iets doen aan gezondheid. Dat kan van alles zijn: gezond menu via schoollunches, kooklessen aan ouders of kinderen leren waar voedsel vandaan komt. Ze hebben eigenlijk het roer omgegooid en de rol van scholen veel centraler gesteld. Daarmee betrek je automatisch de ouder en het kind. Wat ze op veel scholen ook doen is een daily mile. Kinderen moeten elke dag 1.000 meter lopen. Dat gaat op een heel laagdrempelige, speelse manier. Of het nu regent of sneeuwt; kinderen gaan elke dag naar buiten en krijgen sowieso elke dag 1.000 meter aan beweging. Dat zijn goede ontwikkelingen.

7 /

Wat spreekt je het meest aan in het verdrag voor de Rechten van het Kind?

Er is een heel mooi artikel dat ik altijd eruit haal: artikel 31. Dit gaat over het recht van kinderen op vrije tijd, spelen en cultuur. Dat is een omvattend recht dat meestal onderbelicht blijft, zowel in de literatuur als in de rechtspraak. Het wordt ook wel het vergeten artikel genoemd. Je ziet tegenwoordig dat kinderen heel veel druk ervaren vanuit scholen en ouders om te presteren en ook sociale media veroorzaken druk. >

< Ik vind het belangrijk om te bekijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat kinderen kind blijven. Dat ze spelen, sporten, naar buiten gaan. Als je dit artikel centraler stelt werk je daar aan en dat komt de gezondheid van het kind ten goede. In mijn proefschrift ga ik uitgebreid op het artikel in.

8 / Waar zie je het verder 'mis' gaan?

Wat ik persoonlijk zie is dat de rol van de ouders in preventie nog niet heel erg naar voren komt. Ik vraag me af in hoeverre gezondheidspreventie in gezinnen speelt. Gezonde ontwikkeling van het kind zou een centrale plek moeten innemen.

Veel ouders zijn niet bekend met kinderrechten of denken dat het een beperking is van het ouderlijk recht. Maar dat zit er niet achter. Het verdrag beschouwt het gezin juist als een geheel. Wat de overheid betreft vraag ik me af of het voldoende is om alleen te informeren. Ik vind dat die rol veel groter moet zijn omdat de overheid ook de plicht heeft de gezondheid van mensen te beschermen. Niet alleen wat betreft de implementatie van gezonde ontwikkeling in het onderwijs maar ook bij bijvoorbeeld kindermarketing wordt te veel aan het veld zelf overgelaten. De overheid mag veel strenger zijn als het gaat om voedingsmiddelen met superhelden erop.

9 / Welke rol zie jij voor professionele organisaties als XONAR?

Ook voor hen geldt dat ze de kinderrechten centraler moeten stellen. Die kun je heel mooi vertalen in een kader voor je organisatie, waardoor je de rol van het kind automatisch centraler stelt. De rechten zijn vaak op hoofdlijnen wel bekend, maar kijk nou eens écht goed naar welke rechten dat kind nog meer heeft? Het verdrag is een zeer veelomvattend geheel met alles wat een kind zou kunnen treffen.

10 / Hoe ga je dat zelf met je dochter aanpakken?

Ze is nu nog heel jong, maar ik denk daar nu al wel over na. Ik wil haar mening in het gezin een belangrijke rol geven. Niet dat ze straks natuurlijk alles gaat bepalen, maar ik hoop wel dat we haar mening als gezin echt in overweging gaan nemen en dat ze zoveel mogelijk invulling kan geven aan haar eigen leven. x

Dat kleine beetje **extra**

Op 1 juli jl. is de stichting 'Vrienden van XONAR' opgericht. De stichting 'Vrienden van XONAR' verzorgt de fondsenwerving ten behoeve van de kinderen en jongeren binnen XONAR. Zo kan XONAR hen activiteiten en voorzieningen bieden die niet gefinancierd kunnen worden uit de reguliere middelen. Het is **nét dat beetje extra dat het leven van jeugdigen en hun gezinnen of pleeggezinnen ten goede komt.**

Voor het geluk van onze jeugd

Vanuit haar missie wil XONAR *investeren in een gelukkige jeugd van kinderen en jongeren en hen inspireren om het beste uit hun leven te halen*. Geluk van jeugdigen zit vaak in kleine dingen zoals een persoonlijk cadeau of een fiets om mee te doen met leeftijdgenoten. Dit zijn dingen die het leven van een kind meer glans geven of gewoon wat extra geluk brengen in het leven van kinderen en ouders. XONAR spant zich in om hiervoor donaties, giften en sponsorgelden te werven. Eric Starmans, bestuurder XONAR: "Het is essentieel dat sponsoren en fondsen vertrouwen hebben dat hun giften worden besteed aan de daarvoor bedoelde activiteiten. De open en eerlijke relatie vraagt om een transparante organisatie van fonds- en sponsorgelden. Via de stichting 'Vrienden van XONAR' zijn de fonds- en sponsorgeldstromen en de zorggelden transparant en onafhankelijk van elkaar ingericht".

Goed bestuur

De stichting 'Vrienden van XONAR' telt drie bestuursleden. Het zijn medewerkers van XONAR die zich onbezoldigd inzetten voor dat beetje extra voor jeugdigen. Daarnaast hebben zich drie betrokken en ervaren Zuid-Limburgse ondernemers verbonden aan de stichting 'Vrienden van XONAR' in de persoon van Vivian Lataster, eigenaar Vivian Lataster Communicatie, Theo van Kessel, directeur APG en Jos Merx, directeur Commercie en Ad Interim Directeur/Bestuurder P5COM. Als Raad van Advies bewaken en toetsen zij dat er transparant en verantwoord gebruik wordt gemaakt van fondsen en sponsoring en dat de gedragscode voor de zorg wordt gevolgd. >

Vivian Lataster:

“Ik besef, zeker nu ik zelf moeder ben, dat niet elk wiegje in een veilige en liefdevolle omgeving staat. Soms zijn de omstandigheden gewoonweg niet ideaal om welke reden dan ook. Voor veel kinderen is een veilig en liefdevol thuis niet vanzelfsprekend, zelfs niet in ons eigen land. Om daar als ambassadeur/vriend een klein steentje aan te mogen bijdragen is heel waardevol.”

Mooie voorbeelden

Inmiddels zijn er tal van mooie voorbeelden van donaties en giften waarmee het verschil is gemaakt voor kinderen en jongeren. De afgelopen maanden doneerden bedrijven en particulieren laptops en Ipads aan de jongeren van XONAR om hun schoolwerk tijdens corona voort te kunnen zetten en voor de noodzakelijke momenten van ontspanning. Voor kinderen in de verblijfs-groepen werden dankzij een gulle gift extra zomeractiviteiten mogelijk gemaakt en de nodige aanvragen zijn inmiddels al gehonoreerd voor o.a. diploma-zwemmen, voetbal en extra bijles voor de jeugdigen binnen XONAR die dat nodig hebben. Door het geven van financiële ondersteuning aan de stichting ‘Vrienden van XONAR’ kunnen sponsors, bedrijven en fondsen concreet vorm geven aan hun maatschappelijke betrokkenheid en steunen zij kinderen en jongeren die het moeilijk hebben.

www.vriendenvanxonar.nl

De stichting 'Vrienden van XONAR' beschikt over een eigen website met mooie verhalen van kinderen en jongeren over de betekenis van sponsoring en donaties. Tevens is er meer informatie te vinden over het doel van de stichting, de betrokken sponsors en over de drijfveren van de aangesloten 'Vrienden van XONAR'. ✕

Jos Merx:

"Als vader van 2 prachtige kinderen is het zeer eervol als 'Vriend van XONAR' een kleine bijdrage te mogen leveren aan het geluk van kids die het nodig hebben en ook verdienen!"

Theo van Kessel:

"Graag wil ik mijn hulp aanbieden aan die jeugdigen bij wie niet alles rooskleurig verloopt. Om ze een duwtje in de rug te geven, of door ze een hand op de schouder te leggen. Om ze het gevoel te geven dat ook zij er toe doen. Echt toe doen. Om ze het gevoel te geven dat er vrienden zijn waar ze op kunnen bouwen. Op ons, de vrienden van XONAR. Met als doel die twinkeling in de oogjes, die glimlach op het gezicht, die verdere groei van waardevolle mensen."

Een impuls voor digitaal hulpverleners

Hulpverlening in tijden van corona

In maart van dit jaar stond de wereld plotseling stil. Iedereen kwam thuis te zitten en contacten buiten het gezin werden opeens onmogelijk. Ook voor onze hulpverleners was dat het geval.

Een spannende tijd waarbij het voor iedereen even zoeken was hoe nu verder. Maar ook een tijd waarin er ruimte was voor innovatie.

De coronatijd heeft de zorg, en dus ook XONAR, een flinke impuls gegeven op het gebied van digitaal hulpverleners.

Daisy Gubbels, projectleider eHealth binnen XONAR, neemt ons mee in de mooie initiatieven die er zijn ontstaan in coronatijd en geeft een doorkijk naar de toekomst.

Daisy Gubbels,
eHealth professional
binnen XONAR

Hulpverlening op afstand

Corona heeft voor een directe impuls gezorgd in onze digitale hulpverlening vertelt Daisy. "We konden immers niet anders." Hoewel onze groepen open zijn gebleven, werden er diverse maatregelen getroffen wat betreft bezoek. Ook konden ambulante hulpverleners niet meer langs bij jongeren en gezinnen. Die fysieke contacten stonden even stil. Het was al vrij snel merkbaar dat dat niet zou werken. Dus werd er, meer dan anders, gekozen voor digitale oplossingen.

Digitaal maar toch dichtbij

"Onze hulpverleners zijn echt out of the box gaan denken" geeft Daisy aan. Een van de mooie voorbeelden vindt zij het verhaal van Tjitske Bruijn, kindhulpverlener binnen XONAR vrouwenopvang. Zij kon met sommige kinderen niet meer fysiek in contact komen en besloot hen digitaal uit te dagen om samen opdrachten te maken. "Doe jij 3 radslagen, dan doe ik dat ook! Doe jij de handstand, dan maak ik een koprol." De kinderen vonden het fantastisch en nu er weer wat meer fysieke mogelijkheden zijn merk je dat ze hier toch gebruik van blijven maken. Een mooie aanvullende vorm dus!

Ook het verhaal van Elian Wolfs en Inge Adriaens maakte indruk. Zij startten voor corona met een opleiding in de Sherborne, een methodiek waarmee kinderen en ouders door middel van bewegen en lichaamscontactspelletjes leren om zorg te dragen voor zichzelf en elkaar, om samen te werken en om eigen kracht te ontwikkelen. Na enkele keren fysiek oefenen met gezinnen was dit door corona niet meer mogelijk. Ze vroegen zich af wat ze zouden kunnen doen om in ieder geval de verbinding met de ouders te kunnen behouden en ze realiseerden zich al snel dat dit het beste zou kunnen via beeld. Ze stuurden de ouders filmpjes toe waarin ze oefeningen gericht op hun persoonlijke doelen uitlegden en de ouders stuurden vervolgens weer beelden terug waarin ze de oefeningen uitvoerden.

"Maar dit is echt nog maar een kleine greep uit alles dat is ontstaan. Er werd een website gecreëerd met tips voor thuisopleiding, ons Kinderatelier deelde knutselopdrachten via Facebook en ook ons managementteam was én is nog steeds regelmatig te zien via een leuke vlog. We zijn digitaal in contact, maar het voelt toch als dichtbij."

Virtual Reality

Virtual Reality (VR) bootst levensechte ervaringen na middels een speciale bril die alle bewegingen van je hoofd volgt. Wat begon met fantasiewerelden voor games breidt zich nu uit naar toepassingen die veel breder zijn dan dat. Al voor corona zijn intrede maakte in onze samenleving startte XONAR met een pilot Virtual Reality. Ter ontspanning van de cliënt, als onderdeel van de behandeling of om informatie over te dragen in de vorm van een ervaring. De laatste tijd heeft de pilotgroep verdere ervaring opgedaan met de VR brillen, door er zelf mee te oefenen.

De eerste ervaringen zijn zeer positief. Joep van Ameln, ambulantly hulpverlener bij XONAR, is erg te spreken over VR en de mogelijkheden die het biedt: "Ik ben al heel wat jaren hulpverlener, maar door de VR-bril heb ik echt het gevoel dat ik de problematieken waar jongeren mee te maken hebben nog beter begrijp. Naast erover te lezen of te praten met jongeren kan ik het nu zien en voelen."

De pilotgroep heeft er het volste vertrouwen in dat VR meerwaarde heeft voor de hulpverlening. De komende tijd wordt meer ervaring opgedaan met de VR-bril en de filmpjes. Ook worden er enkele XONAR-filmpjes ontwikkeld.

eHealth, nu en in de toekomst

"Ook voor corona was er al sprake van digitaal contact tussen hulpverleners en cliënten. Toch heeft deze crisis ervoor gezorgd dat we digitaal werken en eHealth verder gaan optimaliseren. We hebben nu namelijk pas echt de voordelen ervaren, terwijl die niet anders zijn dan een jaar geleden", geeft Daisy aan.

We geloven dat een combinatie van fysieke hulpverlening en e-health perfect past bij XONAR, zogeheten blended care. Digitalisering niet als vervanging van, maar als toevoeging aan hulpverlening. Daar zien wij toekomst in. Virtual Reality, werken met een nieuw eHealth platform maar ook de kleine digitale zorgcontactmomenten zijn daar enkele mooie voorbeelden van. We zijn enthousiast om daarmee verder aan de slag te gaan! x

eHealth gaat over digitale toepassingen in de zorg: het gebruik van technologie ter ondersteuning of verbetering van zorg.

"Door de VR-bril heb ik het gevoel dat ik de problematieken waar jongeren mee te maken hebben nog beter begrijp."

Hulp bij (v)echt- scheidingen

Jaarlijks raken talloze kinderen verwickeld in de (v)chtscheiding van hun ouders. Dit kan leiden tot ontwikkelingsproblematiek. In sommige gevallen escaleert de situatie zelfs zodanig dat er sprake is van kindermishandeling. Toch is hulpverlening bij echtscheiding vaak louter gericht op volwassenen. Reden voor XONAR om op te komen voor het belang van het kind, en de opvoeding samen opnieuw vorm te geven. Ambulant medewerker Annemie Jacobs en gedragswetenschapper Britt Emonts vertellen hoe.

Impact van (v)echtscheiding

Annemie: "Een vechtscheiding heeft duidelijk invloed op de ontwikkeling van een kind. Ook op de lange termijn. Ze zijn dan bijvoorbeeld niet in staat om gezonde relaties aan te gaan of durven niemand te vertrouwen." "Wij spreken ouders daarom rechtstreeks aan op hun verantwoordelijkheden en plichten", vult Britt aan.

"Meestal op verzoek van de rechtbank, soms in een vrijwillig traject. Het belang van het kind staat voorop bij alles wat we doen."

Begeleide Omgangsregeling

De Begeleide Omgangsregeling (BOR) bestaat al enkele jaren. Doel is om het contact tussen uitwonende ouder en kind te herstellen. "BOR wordt vaak verward met begeleid bezoek", aldus Britt. "Wij begeleiden echter het hele gezin bij dit proces, zodat uiteindelijk onbegeleid bezoek mogelijk is." "We helpen de ouders bij het vooropstellen van de belangen van het kind", gaat Annemie verder. "Doordat wij de situatie vanuit de opvoedkundige hoek benaderen hoeven we geen mediator te zijn in de strijd."

Meer hulp gewenst

In de praktijk bleek behoefte te zijn aan meer hulp. Britt: "Als er dankzij BOR contact is, betekent dat niet dat ouders ook in staat zijn om afspraken te maken over de opvoeding. Bovendien domineren onderwerpen als de ex-partner en de strijd de gesprekken, waardoor de echte opvoedvragen blijven liggen." "Ouders hebben meer nodig om het zelf te kunnen doen", vertelt Annemie. "Daarom maakten wij ons als team hard om een nieuwe vorm van hulp te realiseren."

Nieuw Ouderschap

Sinds vorig jaar is Nieuw Ouderschap een feit. Samen met een ambulante hulpverlener geven ouders hun rollen vorm na de scheiding. Annemie legt uit: "Elke ouder heeft zijn eigen opvoedvisie. We werken toe naar een contract waarin we de basis van de omgangsregeling vastleggen. Denk aan vakanties en verjaardagen, maar ook aan schoolkeuzes en medische zaken. De ouders delen deze afspraken met het kind, zodat er duidelijkheid ontstaat. Een minder goed ouderschapsplan gemaakt door de ouders is altijd nog beter dan de beste beschikking van een rechter. Want als het wordt opgelegd krijgt niemand zijn zin. En dat geeft opnieuw frictie."

"En als je weer resultaat boekt dat perspectief biedt voor een kind, dan weet je weer waar je het allemaal voor doet."

Pittig werk

"Mensen zijn gewend dat een hulpverlener naast hen staat en opkomt voor hun belangen. Onze rol is neutraler, wij zijn er voor beide ouders én het kind. Dat is lastig. Want als de ene ouder je ziet als de hulpverlener van de ander, dan vertrouwen ze je niet", vertelt Britt. "En als je elke dag midden in strijdgesprekken zit vergt dat veel van je. Het kan eenzaam zijn." Annemie weet dit als geen ander: "Dit werk is pittig. Het is niet iets wat je meteen na je afstuderen kunt gaan doen. Het helpt om erover te praten met collega's. En als je weer resultaat boekt dat perspectief biedt voor een kind, dan weet je weer waar je het allemaal voor doet."

Focus voor 2020

We focussen in 2020 op het bieden van hulp bij complexe (v)echtscheidingen, vertelt Annemie: "Ik verwacht dat er meer vraag zal zijn. XONAR leidt al extra mensen op en we zijn bezig met het inrichten van meer ruimtes voor dit type hulpverlening." Britt vult aan: "Ook vanuit de rechtbank komt steeds vaker het signaal dat het belangrijk is dat ouders het zelf doen. We merken dat er steeds meer hulpvragen ontstaan vanuit echtscheidingsproblematiek. Wij bieden een totaalpakket op het gebied van omgang, ouderschap en opvoeding, dat verlaagt de drempel. Het afgelopen jaar wees uit dat het gezamenlijk aanpakken van al deze gebieden een positief effect heeft." x

Pleegzorg in Nederland en Limburg

Soms zijn er korte of langere periodes waarin ouders niet meer (volledig) voor hun kind kunnen zorgen. Als een kind niet meer thuis kan wonen is pleegzorg, liefst binnen het eigen netwerk van het kind, onze eerste keuze. Pleegzorg is een vorm van jeugdhulp die onder de Jeugdwet en daarmee onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten valt. In Nederland zijn 28 (regionale) jeugdhulporganisaties die pleegzorg aanbieden. XONAR is de grootste pleegzorgaanbieder in Zuid-Limburg. Wij hebben gemiddeld ruim 600 pleegkinderen in zorg die in zo'n 500 pleeggezinnen worden opgevangen.

Pleegkinderen

19.042

Landelijk

684

XONAR

2019 in cijfers

per 31 december 2019

Vormen van pleegzorg binnen XONAR

Langdurige
opvang

Kortdurende
opvang

Deeltijd-
opvang

Crisis-
opvang

De pleegouders van XONAR

198

informatieaanvragen

109

inschrijvingen

57

uitschrijvingen

553

pleegzorgadressen

Situatie landelijk / XONAR

29%

Vrijwillige
hulpverlening

22%

Ondertoezicht-
stelling

37%

Pleegouder-
voogdij

12%

Voogdij bij
gecertificeerde
instelling

30%

Vrijwillige
hulpverlening

47%

Ondertoezicht-
stelling

8%

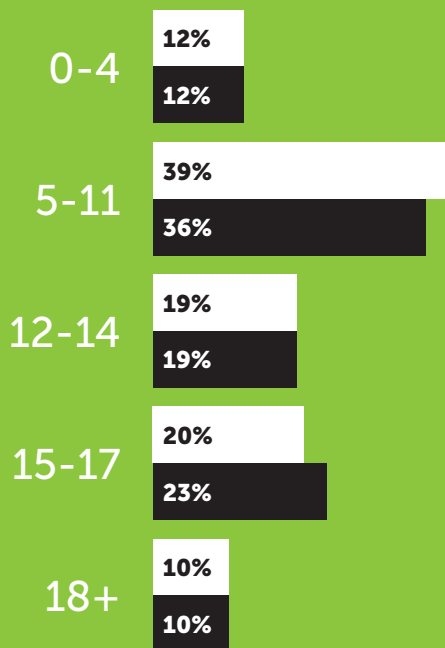
Pleegouder-
voogdij

15%

Voogdij bij
gecertificeerde
instelling

Leeftijd pleegkinderen

Landelijk / XONAR

Pleeggezin

Uit het netwerk van het kind

(grootouders, tantes, ooms,
onderwijzers of buren)

Uit het pleegouderbestand

48%

Landelijk

50%

XONAR

52%

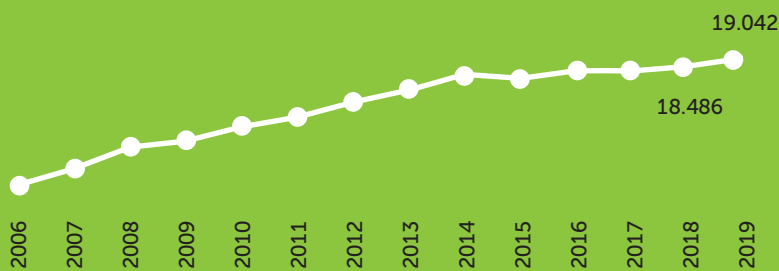
Landelijk

50%

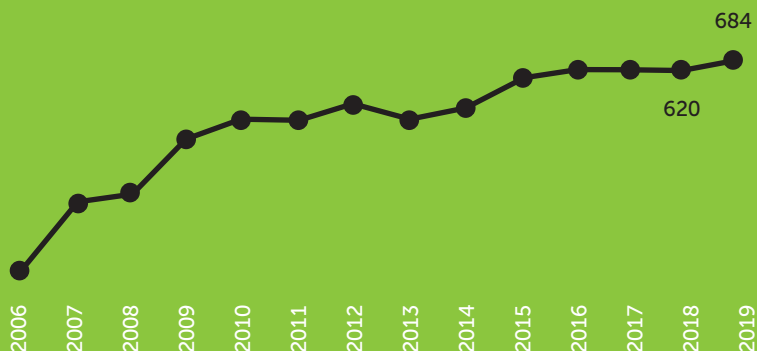
XONAR

Stijgend aantal pleegkinderen

2006-2019 landelijk

2006-2019 XONAR

Pleegouders gezocht!

Er is een voortdurend tekort aan pleeggezinnen, ook in Limburg. XONAR zoekt pleegouders die kinderen en jongeren willen opvangen. Er zijn diverse vormen mogelijk. Van langdurige opvang tot crisispleegzorg.

Is dit wellicht iets voor u?

Of kent u iemand die pleegouderschap overweegt? Bezoek dan een van de (online) informatiebijeenkomsten van XONAR. Kijk voor meer informatie op www.xonar.nl of stuur een e-mail naar pleegzorg@xonar.nl.

Sterker

Een andere kijk op de wereld

Een paar maanden na de geboorte van hun zoon Stijn merken Bas en Ellen dat hij zich anders ontwikkelt dan andere kinderen. Bijna twee jaar later volgt de diagnose autisme. Ze zetten alles op alles om Stijn zo goed mogelijk te ondersteunen. Vader Bas blikt terug op de afgelopen jaren, en de waardevolle begeleiding die zijn gezin ontving van XONAR.

“De eerste indruk was meteen goed, we kregen een warm onthaal.”

Minder contact

Bas en Ellen merken al snel dat de ontwikkeling van Stijn anders verloopt dan bij andere baby's, en dat hij weinig contact maakt. Als Stijn 1 jaar is gaan ze naar de huisarts. Die ziet ook het verminderde contact, maar geeft het advies om nog een jaar af te wachten. Stijn is tenslotte nog heel jong.

Diagnose autisme

In het jaar dat volgt ontwikkelt Stijn zich, maar hij blijft achterlopen. De huisarts stemt in met verder onderzoek. Na bezoeken aan een logopedist en jeugdpsychiater volgt de diagnose autisme. Even schrikken voor Bas en Ellen. Maar al snel slaat dit om in de vraag 'wat kunnen we doen om Stijn zo goed mogelijk te ondersteunen?'. Het voormalige Virenze verwijst het gezin door naar XONAR.

Dagbehandelingsgroep

Stijn krijgt een plekje bij Impact in Maastricht, een speciale dagbehandelingsgroep van XONAR voor jonge kinderen met autisme. Bas: "De eerste indruk was meteen goed, we kregen een warm onthaal." Het nadeel is dat het gezin in Heerlen woont, waardoor de dagelijkse reistijd aanzienlijk is. Gelukkig wordt na enkele maanden ook een groep

in Heerlen geopend. Hier blijft Stijn een kleine twee jaar. En met succes, vertelt Bas: "Het deed Stijn echt goed. Hij ontwikkelde zich gestaag en ging er met veel plezier naartoe. De begeleiding was fijn, maar wat écht voor meerwaarde zorgde was de extra begeleiding die we thuis ontvingen."

Direct toepasbare kennis

Die begeleiding thuis vinden Bas en Ellen misschien nog wel het meest waardevol. Het gaf ze handvaten om thuis aan de slag te gaan met doelen waar ook in de groep aan wordt gewerkt. Daarnaast begrijpen ze nu beter wat Stijn doormaakt, aldus Bas: "We volgden ook een Rots en Water training. Hierbij doorloop je stappen die kinderen ook doorlopen. Je staat bijvoorbeeld op een wiebelend bord terwijl er harde muziek speelt en je water over je heen krijgt. Dit is een voorbeeld van hoe een autistisch kind de wereld ervaart. Dit is belangrijk om als ouder in de opvoeding te weten. Het was direct toepasbaar."

Autisme beter begrijpen

De directe omgeving van het gezin houdt zoveel mogelijk rekening met Stijn. Toch merken Bas en Ellen dat anderen vaak niet weten wat autisme inhoudt. >

◀ “Dat is begrijpelijk”, zegt Bas. “Want voor Stijn wisten wij ook vrijwel niets over autisme. Maar die onwetendheid zorgt soms wel voor uitdagingen. Zo waren we een tijdje geleden op een verjaardag waar Stijn – toen ik even niet oplette – iets deed waardoor een hond naar hem uithaalde. Stijn was volledig in paniek. Een familielid besloot toen met alle goede bedoelingen om een liedje te zingen. Bij een ander kindje had het misschien kalmerend gewerkt. Maar Stijn kan dat op zo’n moment echt niet verwerken.”

Kind én ouders leren

Na twee jaar dagbehandeling was het tijd voor een volgende stap. Bas en Ellen vonden een leuke basisschool voor Stijn.

Hij zit er in een startklas, een voorloper van groep 1. Samen met een logopediste, die drie keer per week aansluit in de klas, werkt Stijn aan zijn spraak. Hij boekt vooruitgang, en doorstroom naar groep 1 ligt in het verschiet. Bas en Ellen zijn enorm trots. “Ik heb nog nooit zoveel geleerd als de afgelopen jaren”, vertelt Bas. “Stijn is een enorm vrolijk en aanhankelijk kind. Hij is zo tevreden en dat is voor ons als ouders ontzettend mooi om te zien. Het waren een paar roerige jaren, maar ik had ze voor geen goud willen missen. Deze situatie verandert je beeld op de wereld, en naar mijn mening alleen maar op een goede manier.” x

**“Ik heb
nog nooit
zoveel
geleerd
als de
afgelopen
jaren”**

Je hoeft
niet perfect
te zijn, wel
gelukkig

Pilotproject gezinsopname

Eind 2019 startte een pilot die uniek is voor Zuid-Limburg. Een opname van een gezin van zeven voor de duur van anderhalf jaar, waarbij XONAR het gezin begeleidt. Door huisvesting en 24 uren begeleiding te bieden was het mogelijk om moeder en kinderen te herenigen en samen aan een betere toekomst te werken. We hopen op deze manier een verschil te maken op maatschappelijk vlak.

De wanhoop nabij

“Daar zat ik dan, alleen op het station om een uur ‘s nachts. Mijn kinderen waren zojuist door Bureau Jeugdzorg bij pleeggezinnen geplaatst. Allemaal op een andere plek. Zelf had ik het gevoel nergens naar toe te kunnen. Wat heb ik enorm gehuild die nacht.” Het is april 2019 als de kinderen van Selin uit huis geplaatst worden. Na alles wat ze heeft doorstaan lukt het haar simpelweg niet meer om voor ze te zorgen. “Ik heb de laatste jaren zoveel meegemaakt”, vertelt ze. “Ik begrijp dat dit door mijn eigen keuzes komt, maar ik heb ook veel pech gehad. Pech in mijn jeugd, pech op school en met werk en vooral veel pech in de liefde.”

Bezoekregeling en pleegouders

De eerste twee maanden na de uithuisplaatsing ziet Selin haar zes kinderen niet. Ze komt terecht bij het Leger des Heils en de kinderen krijgen een gezinsvoogd toegewezen. Er wordt een bezoekregeling opgezet, waarna ze haar kinderen weer met enige regelmaat ziet. Tijdens

deze bezoeken ontmoet Selin ook de pleegouders van XONAR, waar haar kinderen verblijven. “Ik vond het in eerste instantie heel lastig om die pleegouders te ontmoeten. Onze gezinsvoogd verzekerde mij echter dat het een goed idee was. Uiteindelijk ben ik heel blij dat ik het gedaan heb. Het waren zulke lieve mensen, en dat stelde mij als moeder gerust.”

Onderling gemis

De situatie is verre van wenselijk. Selin mist haar kinderen enorm. De kinderen missen niet alleen hun moeder maar ook elkaar, doordat ze verdeeld zijn over verschillende pleeggezinnen. Gezien hun jonge leeftijd dreigen ze de herinneringen aan hun moeder en elkaar te verliezen. De vraag rijst wat er gedaan kan worden om het gezin te herenigen op een veilige en verantwoorde manier. Gemeente Maastricht en XONAR gaan samen om tafel om een oplossing te bedenken. Er is geen standaardoplossing die voldoet. Daarom wordt buiten de gebaande paden gedacht.

Specialistische jeugdhulp

XONAR maakt een voorstel voor een gezinshereniging in de vorm van een gezinsopname. Bij deze specialistische vorm van jeugdhulp wordt een heel gezin opgenomen in een woning van XONAR. Met 24 uur per dag en zeven dagen per week begeleiding. Zo krijgen de hulpverleners zicht op de opvoedcapaciteiten van Selin. Daarnaast worden de hulp- en ondersteuningsvragen van elk gezinslid duidelijk. Hierop speelt XONAR vervolgens direct in met een hulpverleningsaanpak op maat. Om de continuïteit te waarborgen selecteert XONAR een aantal hulpverleners die zich committeren aan het gezin voor de periode van anderhalf jaar.

Volledige gezinshereniging

De looptijd van de pilot is onderverdeeld in verschillende fases. Namelijk het verkennen van opvoedcapaciteiten en hulpvragen, het gericht bieden van hulp, de voorbereiding op zelfstandig verder gaan en uitstromen. Eind 2019 is de gezinsopname van start gegaan en in december nam Selin haar intrek in wat voorlopig haar nieuwe thuis zal zijn. De kinderen kwamen een voor een wennen aan deze nieuwe plek. In januari 2020 volgde de volledige hereniging van het gezin.

Toekomstplannen

Selin heeft mooie plannen voor de toekomst: “Zodra de jongsten op school zitten wil ik mijn opleiding afmaken en daarna werk zoeken. Ik wil weer op eigen benen kunnen staan. Ik ben heel dankbaar dat ik deze kans krijg, de begeleiding is nu ook echt nog nodig. Ik ben van plan goed samen te werken met de hulpverleners die hier dagelijks zijn. Als je niet samenwerkt kom je nergens. Ik ga aan mijn toekomst werken. Voor mezelf, maar al helemaal voor mijn kinderen. Mijn kinderen zijn mijn alles!” x

Wegens privacyredenen is de naam van de cliënt gefingeerd.

Know how

Timo Mommers en
Yolanda van Belle naast
hun regiomanager,
Lianne van Rooij.

**CLAS: een bewezen
methodiek** voor
seksueel misbruik én
andere vormen van
geweld en trauma

CLAS staat voor Contextuele Leergroepen voor Alle betrokkenen bij Seksueel misbruik. Het is een intensieve, ambulante vorm van hulpverlening in het geval van seksueel misbruik van een minderjarige. Twintig jaar geleden startte XONAR vanuit die gedachte met CLAS. Inmiddels heeft CLAS ook zijn waarde bewezen in andere situaties van geweld en trauma. Daarom zetten we de methodiek inmiddels ruimer in. Yolanda van Belle en Timo Mommers, hulpverleners van CLAS, leggen samen met Lianne van Rooij, regiomanager Bovenregionaal, uit wat dit betekent.

Aanpak van het systeem

CLAS wordt ingezet bij zeer complexe en heftige problematiek. Vaak is er sprake van seksueel misbruik van een kind of jongere door iemand in het gezin of in het systeem rondom het gezin. Dat veroorzaakt schade tot diep in de kern van het kind. De hulp is gericht op het verwerken van de misbruikervaringen en op het herstellen van vertrouwen. Maar de CLAS-methodiek wordt bijvoorbeeld ook ingezet bij kindermishandeling. Of als een jeugdige traumatische ervaringen oploopt door het overlijden van een ouder of anderszins. Kenmerkend voor CLAS is dat de methodiek zich niet alleen richt op het kind of de jongere maar op het hele systeem – dus alle betrokken gezins- en familierelaties – én op de pleger. Deze systemische aanpak is essentieel om duurzame resultaten te realiseren.

Intergenerationeel

Regelmatig gaat het bij CLAS om intergenerationele problematiek. Het doorbreken van deze spiraal kan preventief werken voor de huidige en komende generaties. Yolanda: "Je kan precies het moment benoemen waarop je als hulpverlener de kern raakt. Bijvoorbeeld als een vader zich realiseert dat hij hetzelfde agressieve gedrag vertoont als zijn eigen vader en hij toch de keus maakt het anders te gaan doen omdat hij een ander soort vader wil zijn. Het is indrukwekkend om getuige te zijn van zo'n moment. Daar wordt het startpunt gelegd voor duurzame verandering."

De kracht van het team

Yolanda werkt al 20 jaar bij CLAS. Maar zij wordt nog elke dag geraakt door wat er in gezinnen kan gebeuren. "Gelukkig kan ik nog steeds schrikken en tranen in mijn ogen krijgen." Een stevig team is belangrijk om het werk bij CLAS te kunnen doen én volhouden. Om meerdere redenen. Timo: "We delen emoties met elkaar. Een goed aanvullend team versterkt ook de effectiviteit van de hulpverlening. Wij werken als dat meerwaarde heeft in koppels, bijvoorbeeld man/vrouw. Soms is het voor cliënten gemakkelijker om met een man dingen te bespreken terwijl dat een andere keer juist weer met een vrouw is. Samen kunnen we ook verschillende rollen voor onze rekening nemen. Dat levert effectiviteit maar ook efficiency op in een CLAS-traject."

"Gelukkig kan ik nog steeds schrikken en tranen in mijn ogen krijgen."

Verschillende specialismen

Binnen het CLAS-team zijn er verschillende specialismen. Er is specifieke kennis op het gebied van contextuele therapie, EMDR, mensenhandel, geweldloos verzet / nieuwe autoriteit, systeemtherapie en

vaktherapie. Timo is vaktherapeut (dramatherapeut). "Dramatherapie kan heel waardevol zijn in het CLAS traject vooral voor jeugdigen die niet taalvaardig zijn of juist heel erg taalvaardig zijn. Die laatste groep zit veel in hun hoofd en raakt onvoldoende de eigen gevoelens en emoties. Met dramatherapie bouwen we als het ware samen aan een nieuwe taal waarmee zij hun gevoelens kunnen raken en er uiting aan kunnen geven."

Grote rol in het Centrum Seksueel Geweld Limburg

Lianne: "CLAS speelt een belangrijke rol in het Centrum Seksueel Geweld Limburg waarin XONAR partner is samen met Maastricht UMC+, GGD, GGZ, politie en slachtofferhulp. De CLAS-expertise wordt ook ingezet in het Traumacentrum Jeugd Limburg waarin XONAR samen met Mondriaan participeert." Yolanda vult aan: "CLAS neemt psychosociale nazorg voor haar rekening. Dat betekent dat we klachten monitoren om te kijken of er sprake is van een posttraumatische stressstoornis en we bieden psycho-educatie."

Maatwerk ten top

CLAS is een methodiek van de lange adem. Het gaat vaker om langdurige trajecten waarbij het gezin/systeem vertrouwen moet krijgen in de hulpverlener van CLAS voordat er überhaupt naar resultaten kan worden toegewerkt. Yolanda: "We moeten aansluiten bij het gezin, van mens tot mens. Niet oordelen en breed kijken naar de problematiek. Wat ligt er onder het gedrag? En vooral samenwerken. Ouders kennen hun kind het best, wij hebben ervaring en vak-kennis." Timo: "Er is niet één oplossing. Elk gezin en elke situatie is uniek. Het is telkens zoeken naar de juiste ingrediënten vanuit verschillende specialismen: maatwerk. De resultaten beginnen te ontstaan als het gezin ons toelaat en gaat ervaren dat de hulp resultaat heeft en dat ze het niet alleen hoeven te doen. Doel is dat het trauma of misbruik hun leven niet meer bepaalt. Daar halen we onze energie uit. Dat is waarvoor we het doen." x

Tamara Wolfs (actieve inschatting, Mondriaan)
Roger Mennens (actieve inschatting, Koraal)
Linda Hensen (ASH (Ambulante SpoedHulp)-medewerker)
Chantal Elbers (meldpuntmedewerker, XONAR)

Nieuwe aanpak Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg

Snellere actieve inschatting ter plaatse dankzij integraal team

Sinds 1 juli 2019 is crisishulp voor kinderen en jongeren in Zuid-Limburg anders georganiseerd. Medewerkers van Koraal, Mondriaan en XONAR vormen één integraal team. Samen nemen zij het hele proces voor hun rekening. Van telefonische melding tot actieve inschatting ter plaatse en crisiszorg. Deze aanpak is uniek in Zuid-Limburg. Maar werkt het ook? Enkele teamleden blikken terug en vertellen wat er bereikt is.

Spannende start

"Het is een vrij unieke situatie waar we ons in bevinden," zegt Anne van de Weerdt, regiocoördinator XONAR team Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg. "Een samenwerking tussen drie partners is een uitdagende klus. Laat staan als je bij iets delicaats als een crisissituatie snel iets voor elkaar moet krijgen vanuit drie verschillende organisatieculturen." Tamara: "Ik had meteen die eerste dag dienst met iemand van XONAR die ik niet kende. Spannend, maar eigenlijk ging het helemaal vanzelf. Iedereen stond voor een nieuw begin, en dan trek je toch al snel samen op."

Zelf triageren

"Voorheen kregen wij van de crisisdienst van Bureau Jeugdzorg een kant-en-klaar pakketje met informatie", vertelt Chantal. "Nu komen de aanvragen bij ons binnen, en beslissen wij waarmee iemand het beste geholpen is. Onze kracht is dat we alle expertises in huis hebben: van licht verstandelijke beperking en ggz tot jeugd- en opvoedhulp. We doen het samen. Zo kunnen we snel en gericht vervolghulp inzetten." Tamara vult aan: "Wij stappen nu aan het begin van de crisissituatie in en beslissen samen hoe de situatie verder te stabiliseren. Cliënten hoeven niet meer van deur naar deur, ze krijgen direct de juiste hulp."

Binnen twee uur ter plekke

"Ze hebben dringend hulp nodig, dus het maakt altijd een verschil dat je er snel bent", vertelt Tamara. Linda beaamt dit: "Mensen merken dat we snel ter plekke zijn en reageren daar positief op." Niet alleen de cliënten profiteren van de reactiesnelheid, weet Roger uit de praktijk: "Bij de politie vinden ze het bijvoorbeeld heel fijn als wij de cliënt binnen afzienbare tijd van hen overnemen. Dan kunnen zij weer verder met andere werkzaamheden."

Snelheid is de grootste winst

Ook het doorpakken na de actieve inschatting ter plaatse gebeurt nu heel snel, aldus Roger: "In het verleden moest een kind bij wijze van spreken wachten op de volgende vergadering. Op basis van de afspraken die er nu zijn met gemeenten en ketenpartners zitten we de dag na de actieve inschatting ter plaatse al met alle betrokkenen om tafel om de casus te bespreken. Die snelheid zie ik als de grootste winst. Zeker omdat een gezin juist op dat moment de wil heeft om te veranderen."

Preventief aan de slag

Nu de hulpverlening bij crisissituaties is ingericht gaat het team ook meer met preventie aan de slag. Linda legt uit: "Partners mogen ons al in een eerder stadium bellen. Wij denken dan mee in wat ze kunnen doen, zodat het hopelijk niet eens tot een crisis komt. Steeds meer mensen weten ons voor deze preventie-activiteiten te vinden. Vanaf 2020 zetten we bij zeer ingrijpende gebeurtenissen ook onze traumageschoolde crisis-medewerkers in."

Hechte club

"We zijn in korte tijd een hele hechte club geworden", zegt Chantal. "Ik had verwacht dat dat veel langer zou duren, met al die nieuwe mensen en visies." "Er was geen tijd om warm te lopen", vult Roger aan. "Vanaf dag 1 stonden we er als team. We leren veel van elkaar. Zo had ik bijvoorbeeld minder ervaring met suïcidaal gedrag. Tamara weet daar juist alles van. Dankzij kennisdeling en training pak ik zo'n casus nu vol vertrouwen aan. Zelfs als je al 20 jaar meeloopt weet je echt nog niet alles. We kunnen dit gewoonweg niet zonder elkaar, we zijn één team."

Positief effect is bereikt

Anne verzamelt de feedback over de nieuwe dienstverlening en weet precies hoe het ervoor staat: "Het positieve effect dat we voor ogen hadden is gerealiseerd. Door de actieve inschatting ter plaatse kan hulpverlening direct worden gestart. Daardoor komen minder kinderen terecht in een crisisgroep. Cliënten zijn tevreden. Net als Bureau Jeugdzorg, gemeenten en verwijzers. Ik ben er trots op!" **x**

Nieuw thuis

In dit gezinshuis
mag ieder kind
gewoon kind zijn

Marco en Joyce runnen sinds 2019 een gezinshuis van XONAR. Een kleinschalige vorm van hulp en zorg voor uithuisgeplaatste jongeren. Zo bieden we hen opvang en begeleiding in een normale leefomgeving, die nog het meest doet denken aan een gezin. De gezinshuisouders vormen de vaste basis en één van hen is gekwalificeerd als professioneel begeleider.

Als ze trouwen weten Marco en Joyce een ding zeker: zij willen graag pleegkinderen. De wens om zelf kinderen te krijgen is echter ook groot. Ze besluiten om in eerste instantie zelf een gezin te stichten. Na de geboorte van hun twee zoons merken ze dat er steeds meer kinderen over de vloer komen in hun woning in Landgraaf. Vaak zijn dit kinderen uit de buurt die extra ondersteuning nodig hebben. Zij lijken zich helemaal welkom te voelen in het gezin.

Eerste stappen in pleegzorg

Pleegzorg blijft altijd in hun achterhoofd. In 2010, als de jongens wat ouder zijn, besluiten Marco en Joyce ervoor te gaan. Ze volgen de cursus Sterk in Pleegouderschap (STIP) van XONAR en na afronding wordt al snel het eerste kindje geplaatst. Helaas wordt deze plaatsing op een abrupte manier afgebroken door een vervelend voorval met de moeder van het kind. Toch laat het gezin zich hierdoor niet uit het veld slaan. Ze besluiten hun huis opnieuw open te stellen omdat ze ervan overtuigd zijn dat ieder kind gewoon kind moet kunnen zijn. Marco en Joyce willen hieraan bijdragen door een veilige omgeving te bieden.

Huis vol kinderen

In de jaren die hierop volgen komen er pleegkinderen bij. Om het voor iedereen zo comfortabel mogelijk te maken doen Marco en Joyce de nodige aanpassingen in huis. Maar de rek is er wel een beetje uit. Ze komen op een punt waarop zowel de mentale belasting als de praktische situatie verre van ideaal zijn. Het is duidelijk dat er iets moet gebeuren, en dus stellen ze zichzelf voor een keuze. Óf ze gaan terug naar de oude situatie, waarin er maximaal twee pleegkinderen in huis wonen. Óf ze gaan verder, maar dan in een andere vorm: als een gezinshuis.

Uitbreiding van gezinshuizen

Na een informatieavond neigen ze naar de tweede optie. Dan komt er een unieke kans op hun pad: XONAR wil graag het aantal gezinshuizen uitbreiden. Marco en Joyce grijpen de uitdaging om dit project te realiseren met beide handen aan. Als dan ook nog toevallig een huis in de verkoop komt dat zij al op het oog hadden, valt alles op zijn plek.

Competent

Opeens komt alles in een stroomversnelling. Maar voordat ze met het gezinshuis van start kunnen moeten ze nog van alles regelen. Zoals referenties aanleveren en wachten tot de financiering wordt toegelikt. Daarnaast dient minimaal één van hen een vakbekwaamheidsbewijs te halen. Joyce slaagt met vlag en wimpel voor deze test. In april 2019 is het dan eindelijk zover. Gezinshuis Svälja is een feit.

Toekomst

Marco heeft zijn baan buiten het gezinshuis aangehouden. Dit omdat hij het belangrijk vindt om de kinderen die bij hen wonen het goede voorbeeld te geven. Werken hoort tenslotte bij het leven. Op dit moment bestaat het gezin uit de twee eigen kinderen, drie gezinshuiskinderen en twee pleegkinderen. Marco en Joyce vinden het belangrijk om pleegzorg te blijven bieden. Daarmee is Svälja een zogeheten combihuis. Zo blijft het gezin, ook qua problematiek en zwaarte van de hulpverlening, in balans. Ze hechten veel waarde aan het intieme gevoel van een gezin. Vaak krijgen Marco en Joyce de opmerking 'Ik snap niet hoe jullie dit doen, ik zou het niet kunnen.' Daarop hebben ze maar één antwoord: "Je weet niet wat je kunt totdat je het probeert." x

"Je weet niet wat je kunt totdat je het probeert."

Mooi werk

Trots op jezelf

Milous Heunks
XONAR Kinderatelier

Alweer 30 jaar kunnen kinderen en jongeren die in behandeling zijn bij XONAR deelnemen aan het Kinderatelier. Een plek waar ze zichzelf kunnen zijn. Vaak hebben deze kinderen en jongeren een negatief zelfbeeld. 'Ik besta wel, maar ik kan niks. Wat is er mis met mij?' Ze hebben het gevoel dat ze bijna nergens toe in staat zijn. Daarom ga ik een uur per week creatief met ze aan de slag. Dit helpt om de zinnen te verzetten.

Het hebben van een leuke en gezellige tijd staat centraal. We werken hier met een grote diversiteit aan producten en materialen. Zo maken ze kennis met bijna alle kunstvormen. Daarnaast leren ze wat materialen doen als je ze bewerkt. En al ben ik geen hulpverlener, ook hier bespreken de jongeren hun problemen. Ik bied dan een luisterend oor. Waar nodig geef ik een seintje aan de hulpverlener van het kind of de jongere.

Het is natuurlijk heel gemakkelijk om gewoon te zeggen: "Pak die klei en doe er dit mee". Ik verpak het echter altijd met een versierd randje. Het moet een belevenis zijn om een hoofd te boetseren met klei. Of om een pannenkoekplant te schilderen. Het mag best even een kleine ontsnapping aan de werkelijkheid zijn. Dat is voor iedereen wel eens fijn, maar voor deze kinderen en jongeren al helemaal! x